

Fryshusets remissvar beträffande betänkandet "Värna demokratin mot våldsbejakande extremism" SOU 2016:92

Sammanfattning

Fryshuset anser att rollen av en nationell samordnare mot våldsbejakande extremism är viktig för vår verksamhet och för arbetet mot dessa utmaningar generellt. Vi anser dock att fokusområdet "våldsbejakande extremism" är för begränsat och bör utvidgas så det även innefattar andra våldsbejakande miljöer som kriminella gäng och nätverk. Bakgrunden till detta är att vi ser stora likheter mellan målgrupperna – personer som befinner sig inom våldsbejakande extremistgrupperingar och individer inom grov kriminalitet – vilket skulle gynnas av ett samlat och koordinerat arbete.

Från våra erfarenheter av att arbeta med dessa målgrupper vet vi att det är liknande faktorer som varit till grund för att individerna hamnat inom dessa destruktiva grupper och likaså att det är liknande insatser som krävs för ett lyckat avhopp och återintegrering till det demokratiska samhället.

Denna insikt är baserad på vår erfarenhet av att arbeta med personer från dessa målgrupper vilket totalt sträcker sig till över 1000 individer. En majoritet av dessa kommer från högerextrema grupperingar via verksamheten Exit och de resterande från kriminella gäng/nätverk via Passus. Detta är ett arbete som pågått i snart 20 års tid.

Fryshuset ställer sig positivt till förslagen under punkt **1.1** och **1.3** i delbetänkandet med korrigeringen från *våldsbejakande extremism* till det bredare *våldsbejakande miljöer*. Angående **1.2** och frågan om lämplig myndighet avstår Fryshuset från att svara men lyfter att funktionen som beskrivs och dess relation till länsstyrelserna och kommunerna är lämplig.

Behov utifrån er verksamhet av nationell samordning

Fryshuset ser – utifrån den nationella samordnarens uppgifter som beskrivs under punkt **6.5** – flera behov av nationell samordning i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Övergripande samordna det nationella arbetet mot våldsbejakande extremism.

Som remissen beskriver är rollen just att samordna och inte genomföra uppgifter som andra har bättre förutsättningar att utföra – där av inte konkurrera med etablerade och fungerande verksamheter. Vi anser att detta är viktigt för Fryshuset som har lång erfarenhet att arbeta inom

detta område och att samordnarens roll snarare är att underlätta för de fungerande verksamheterna och sprida den befintliga kunskapen.

I Fryshusets fall är vi en aktör som har 20 års erfarenhet av om hur man kan hantera avhopp, anhörigstöd och hur man kan arbeta förebyggande med unga i riskzon att hamna inom våldsbejakande miljöer. Samordnarens roll kan vara ett verktyg för oss att dela med oss av vår expertis och sprida våra metoder nationellt.

Följa och analysera de demokratistärkande insatserna samt åtgärderna för att motverka anslutning och underlätta utträde.

Då vi arbetar med just dessa insatser är det till stor hjälp om samordnaren tar fram nationella riktlinjer som underlättar vårt arbete framförallt i samverkan med kommuner och myndigheter. Exempel på detta är hur socialtjänsten bättre kan arbeta med oss så att bästa möjliga stöd kan erbjudas till de personer som önskar lämna våldsbejakande miljöer.

Följa och initiera forskning samt sammanställa och sprida resultat, metoder och erfarenheter.

Vi ser att samverkan mellan aktörer som har expertkunskap är mycket viktigt då kunskapsskillnaden mellan olika aktörer och kommuner skiljer sig markant. Via samordnaren kan Fryshuset bidra med praktisk kunskap och beprövade metoder för att arbeta med målgruppen. Detta är något som vi ser att många kommuner runt om i landet kan få stor nytta av.

Ge regeringen underlag för åtgärder och prioriteringar inom ramen för uppdraget.

Vi ser vikten av att så väl experter som praktiker i samverkan med samordnaren formulerar rekommendationer kring de åtgärder som tas i arbetet mot våldsbejakande miljöer.

Vilken myndighet som är mest lämplig att tilldelas uppdraget

Fryshuset anser att funktionen av en nationell samordnare – med bredare fokus våldsbejakande miljöer – är nödvändig under permanent struktur då det demokratiska samhället kommer innebära förebyggandet och hanteringen av denna sortens problematik även i framtiden. På frågan vilken myndighet som är lämpligast avstår Fryshuset från att svara men lyfter fram vikten av att detta arbete prioriteras högt och således får mandat och de resurser som är nödvändiga för arbetet.

Johan Oljeqvist
VD Fryshuset